

Oikeusministeriö

Sisäministeriön lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain, ulosottokaaren, sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta

Oikeusministeriö on pyytänyt sisäministeriöltä lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annetun lain, ulosottokaaren sekä eräiden muiden lakien muuttamisesta. Sisäministeriön lausunto on valmisteltu poliisiosastolla. Lausunnon valmistelussa on kuultu myös maahanmuutto-osastoa sekä Rajavartiolaitoksen esikuntaa, joka on samalla sisäministeriön rajavartiolaitos-osasto.

Esityksen tavoitteena on sujuvoittaa viranomaisten välistä tietojenvaihtoa rikosten torjumiseksi ja ehkäisemiseksi. Sisäministeriö pitää tavoitetta tärkeänä ja kannatettavana. Kuten esitysluonnoksessa todetaan, viranomaisten välinen tietojenvaihto luo edellytyksiä myös viranomaisten tehokkaammalle ja oikea-aikaisemmalle valvonnalle ja varhaiselle puuttumiselle.

Ehdotukset henkilötietojen käsittelystä Rikosseuraamuslaitoksessa annettuun lakiin

Lain 16 §:n 1 momentin 6 kohtaa esitetään luonnoksessa täydennettäväksi siten, että Rikosseuraamuslaitoksella olisi oikeus saada poliisilta, Rajavartiolaitokselta ja Maahanmuuttovirastolta tieto rikoksesta epäillyn, **tuomitun, vangin, tutkintavangin**, yhdyskuntaseuraamusta suorittavan tai valvottuun koevapauteen sijoitetun ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmään rekisteröidyn ulkomaalaisen maassa oleskelua ja maasta poistamista koskevasta asiasta, maasta poistamista koskevan päätöksen toimeenpanosta sekä maahantulokiellosta ja sen pituudesta. Sisäministeriö kannattaa Rikosseuraamuslaitoksen tiedonsaantioikeuden laajentamista koskemaan myös tuomittuja, vankeja ja tutkintavankeja.

Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 16 a §, jossa säädettäisiin Rikosseuraamuslaitoksen oikeudesta pyytää lausuntoa keskusrikospoliisilta sen selvittämiseksi, onko yritys tai muu yhteisö soveltuva vangin tai yhdyskuntaseuraamusta suorittavan työnantajaksi. Mahdollisuus pyytää lausuntoa koskisi työnantajaksi ehdotetun tahon mahdollisia yhteyksiä vakavaan ja järjestäytyneeseen rikollisuuteen. Sisäministeriö pitää ehdotuksen tavoitteita kannatettavina ja osallistuu mielellään säännöksen jatkovalmisteluun.

Lain 19 §:ään lisättäisiin uusi momentti, jonka mukaan Rikosseuraamuslaitos saa salassapitosäännösten estämättä pyynnöstä ja myös oma-aloitteisesti luovuttaa poliisille tietoja, jos tiedot

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Sisäministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

ovat tarpeen vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan ja estämiseen liittyvien tehtävien hoitamiseksi. Momentti mahdollistaa tietojen luovuttamisen ilman sen arviointia, onko tieto välttämätöntä viranomaisen laissa säädettyä tehtävää varten järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaan ja estämiseen liittyvien tehtävien hoitamisen tarkoituksissa. Esitysluonnoksessa havainnollistetaan sitä, miten edellytys tietoa saavan viranomaisten tehtävien arvioinnista vaikeuttaa tiedonvaihtoa. Tiedon antaminen edellyttää antavalta viranomaiselta välttämättömyyden arvioinnin lisäksi myös saavan viranomaisen tehtävien tuntemista ja arviointia. Näin ollen tiedonvaihtoa vakavan ja järjestäytyneen rikollisuuden tarkoituksissa helpottava momentti on kannatettava. Rajavartiolaitos kuitenkin huomauttaa, että momentin lisäys helpottaa tilannetta vain poliisin osalta, eivätkä pykälään liittyvät hallituksen esityksessäkin tunnistetut haasteet poistu muilta pykälässä mainituilta viranomaisilta, jotka torjuvat vakavaa ja järjestäytynyttä rikollisuutta. Rajavartiolaitos kiinnittää huomiota siihen, että sekä Rajavartiolaitos että Tulli torjuvat järjestäytynyttä rikollisuutta omilla tehtäväalueillaan itsenäisesti ja yhteistyössä poliisin kanssa.

Ehdotukset ulosottokaareen sekä ehdotus verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 §:n muuttamisesta

Sisäministeriö pitää viranomaisten välisen tietojenvaihdon lisäämistä ulosottokaareissa ja verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetussa laissa kannatettavana. Rajavartiolaitos nostaa kuitenkin esiin, että jos ulosottorekisterissä ja Verohallinnon hallussa olevien tietojen oma-aloitteisen antamisen kynnys muodostuu liian korkeaksi, voivat lisättyjen lainkohtien konkreettiset hyödyt jäädä vähäisiksi.

Kansliapäällikkö

Matti Sarasmaa

Johtava asiantuntija

Suvi Pato-Oja

Liitteet

-

Jakelu

OM Oikeusministeriö

Tiedoksi

SM/Maahanmuutto-osasto
SM/Rajavartio-osasto

VN/22316/2023-SM-15

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: